

է հետազոտողից լինել ուշադիր և մոռացութեան չտալ արդեն կատարված աշխատանքն ու նրա հեղինակին:

ԳԱՅԱՆԵ ՄԱԽՄՈՒՐՅԱՆ

Պ. Գ. Դ., ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի նորագույն պատմության բաժնի առաջատար գիտաշխատող: Գիտական հետաքրքրությունները՝ Հայկական հարց, Հայոց ցեղասպանություն, Մեծ տերությունների քաղաքականությունը Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ 1918–1920 թթ., 1988–1994 թթ. Ղարաբաղյան շարժում, բարեփոխումների խնդիրներն արդի Հայաստանում: Հեղինակ է 6 գրքի, փաստաթղթերի ժողովածուի և ավելի քան 60 հոդվածի: ggmakhm@hotmail.com
http://gmakhmourian.research.sci.am

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄ

Ի պատասխան պ. Գ. Դ. Գայանե Մախմուրյանի նկատառումների՝ հավաստում ենք, որ որևէ հետազոտողի կատարած աշխատանք մոռացութեան տալու նպատակ չենք ունեցել:

«Հովհաննես Թումանյան. Նորահայտ փաստաթղթեր» ժողովածուն հրատարակության պատրաստելիս մեզ համար ուղենշային են եղել 1992 թ. պրոֆ. Վարդգես Միքայելյանի և 2000 թ. ակադեմիկոս Գալուստ Գալոյանի ու պրոֆ. Վլադիմիր Ղազախեցյանի խմբագրությամբ հրատարակված փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածուները: Դրանցում վերատպված փաստաթղթերի դեպքում նշված է ամսագրի անվանումը, տարեթիվը, համարը, էջը [«Нагорный Карабах в 1918–1923 гг.», составители: В. Акопян, О. Баликян, А. Вирабян, В. Микаелян, В. Эвоян, с. 23, 60, 340, 543, 575, 610 և այլն, «Հայաստանի Հանրապետությունը 1918–1920 թթ. (քաղաքական պատմություն)», կազմողներ՝ Գ. Գալոյան, Վ. Ղազախեցյան, Վ. Մելիքյան, Ս. Միրզոյան, Ա. Վիրաբյան, էջ 234, 249, 278, 307 և այլն]: Այս սկզբունքը կիրառել ենք նաև մենք՝ ժողովածուի առաջաբանում (էջ 5) հավելյալ անվանական նշելով նախորդ հրատարակումների հեղինակների (այդ թվում՝ Գ. Մախմուրյանի) անունները: Մեզ համար հավասարապես ընդունելի է նաև նախկինում գիտական պարբերականներում տպագրված փաստաթղթերի վերատպման դեպքում յուրաքանչյուր փաստաթղթի վերջում նախորդ հրատարակողի անվան հիշատակումը: Ուստի Գ. Մախմուրյանին շնորհակալություն ենք հայտնում այս հարցի վերաբերյալ ուշադրություն հրավիրելու համար:

Ի դեպ, Հայոց ազգային խորհրդի նիստերի արձանագրություններն ուսումնասիրել ենք 2008–2009 թթ., դրանցից շուրջ երկու տասնյակը ամբողջությամբ կամ մասամբ 2009 թ. հրատարակել «Հայաստանի անկախության հռչակումը և իշխանության կենտրոնական մարմինների ձևավորումը (1918 թ. մայիս–հուլիս), փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու»-ում:

ՀԱՄՈ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ